

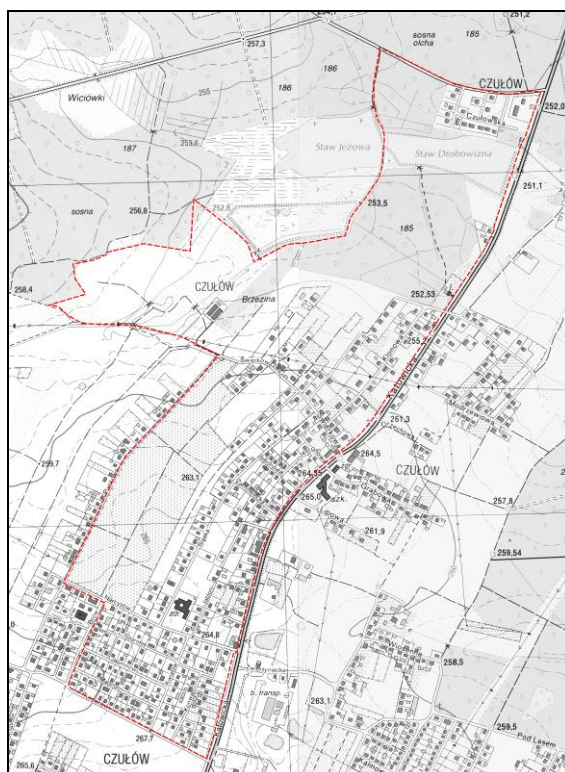
Geologic

44-203 Rybnik, Strzelecka 78

Tel: 502773557

email: geologic1@wp.pl

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO DLA OBSZARU POŁOŻONEGO W REJONIE ULIC: CZUŁOWSKIEJ, KATOWICKIEJ, TULIPANÓW I PIASKOWEJ W TYCHACH

Zleceniodawca: Urząd Miasta Tychy
Aleja Niepodległości 49
43-110 Tychy

Autor: mgr Tomasz Miłowski

Data wykonania: grudzień 2016 r.

SPIS TREŚCI

1. WPROWADZENIE	4
1.1 CEL, ZAKRES PRACY, POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI	4
1.2 METODY ZASTOSOWANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY.....	5
1.3 CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU	6
1.4 USTALENIA I GŁÓWNE CELE PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	6
2. CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA	9
2.1 POŁOŻENIE FIZYCZNO-GEOGRAFICZNE	9
2.2 BUDOWA GEOLOGICZNA	9
2.3 WODY POWIERZCHNIOWE	10
2.4 WODY PODZIEMNE	11
2.5 KLIMAT	12
2.6 POWIERZCHNIA ZIEMI	12
2.6.1 UKSZTAŁTOWANIE TERENU, ZAGROŻENIE OSUWISKOWE	13
2.6.2 GLEBY	14
2.7 ZASOBY NATURALNE	15
2.8 ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE	15
2.9 OBSZARY CHRONIONE NA PODSTAWIE USTAWY Z 16 KWIETNIA 2004	16
2.10 KRAJOBRAZ	16
2.11 ZABYTKI I OBIEKTY O WARTOŚCIACH KULTUROWYCH.....	17
3. OCENA POTENCJALNYCH ZMIAN STANU ŚRODOWISKA PRZY BRAKU REALIZACJI USTALEŃ PLANU	17
4. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIETNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY.....	17
5. SKUTKI DLA ŚRODOWISKA WYNIKAJĄCE Z REALIZACJI USTALEŃ PLANU	18
5.1 WPŁYW NA WODY POWIERZCHNIOWE	18
5.2 WPŁYW NA WODY PODZIEMNE	19
5.3 WPŁYW NA KLIMAT	19
5.4 POWIERZCHNIA ZIEMI	19
5.4.1 WPŁYW NA UKSZTAŁTOWANIE TERENU	19
5.4.2 WPŁYW NA GLEBY	20
5.5 WPŁYW NA ZASOBY NATURALNE.....	20
5.6 WPŁYW NA ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE	20
5.7 WPŁYW NA OBSZARY CHRONIONE NA PODSTAWIE USTAWY Z 16 KWIETNIA 2004	21

5.8 WPŁYW NA KRAJOBRAZ	21
5.9 WPŁYW NA ZABYTKI I OBIEKTY O WARTOŚCIACH KULTUROWYCH.....	21
5.10 WPŁYW NA WARUNKI I JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW	21
5.10.1 JAKOŚĆ POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO.....	21
5.10.2 KLIMAT AKUSTYCZNY	22
5.10.3 POLA ELEKTROMAGNETYCZNE	23
5.10.4 GOSPODARKA ODPADAMI	23
5.10.5 ZAGROŻENIE POWODZIOWE	23
5.10.6 ZAGROŻENIE OSUWISKOWE	23
6. PRZEWIDYWANE MOŻLIWOŚCI TRANSGRANICZNEGO ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO	23
7. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJE PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO	24
8. MOŻLIWOŚCI ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH DLA OBSZARU NATURA 2000	25
9. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO PLANU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA	26
10. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM.....	27
11. LITERATURA	29
12. DOKUMENTACJA FOTOGRAFICZNA	29

Spis rysunków

Rys. 1 Położenie geograficzne analizowanego terenu

Rys. 2 Wskazanie terenów z możliwością urbanizacji

1. WPROWADZENIE

1.1 CEL, ZAKRES PRACY, POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI

Przedmiotem opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Tychy dla terenu położonego w Czułowie w rejonie ulic: Czułowskiej, Katowickiej, Tulipanów i Piaskowej. Prognoza została wykonana na zlecenie Urzędu Miasta w Tychach.

Obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wynika z przepisu art. 51 ust 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 353 ze zm.).

Podstawowym celem prognozy jest wykazanie, jak określone w planie kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy wpłyną na środowisko i czy, a jeśli tak to w jakim stopniu spowodują powstanie oddziaływań o charakterze znaczącym. Ze względu na dużą złożoność zjawisk przyrodniczych, ograniczony zakres rozpoznania środowiska oraz ogólny charakter dokumentów planistycznych, ocena potencjalnych przekształceń środowiska wynikających z projektowanego przeznaczenia terenu ma formę prognozy. Prognoza nie jest dokumentem rozstrzygającym o słuszności realizacji zamierzeń inwestycyjnych przewidzianych nowymi ustaleniami planu, a jedynie przedstawia prawdopodobne skutki jakie niesie za sobą realizacja ustaleń planu na poszczególne komponenty środowiska w ich wzajemnym powiązaniu, w szczególności na ekosystemy, krajobraz, a także na ludzi, dobra materialne oraz dobra kultury.

Niniejsza prognoza została sporządzona w oparciu o wymogi wynikające z przepisu art. 51 ust 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 353 ze zm.).

Zgodnie z wyżej wymienionym artykułem sporządzana prognoza:

a) zawiera

- ustalenia i główne cele projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego fragmentu miasta Tychy oraz jego powiązania z innymi dokumentami,
- informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
- informacje na temat przewidywanych możliwości transgranicznego oddziaływania na środowisko,
- propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego planu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
- streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym,

b) określa, analizuje i ocenia

- istniejący stan środowiska,

- potencjalne zmiany stanu środowiska przy braku realizacji postanowień projektowanego dokumentu,
- przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko przy realizacji postanowień projektowanego dokumentu,
- istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu,
- cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz sposoby w jakich te cele zostały uwzględnione,

c) przedstawia

- rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko,
- możliwości rozwiązań alternatywnych w odniesieniu do obszaru Natura 2000.

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego fragmentu miasta Tychy powiązany jest z następującymi dokumentami:

- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego z 2004 r.,
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Tychy, uchwalone Uchwałą Nr 0150/III/40/2002 Rady Miasta Tychy z dnia 18 grudnia 2002 r. ze zm.,
- Opracowanie ekofizjograficzne dla miasta Tychy, Etap IB weryfikacja i uzupełnienie materiałów planistycznych sporządzanych na potrzeby zmiany studium, analizy wzajemnych współzależności uwarunkowań zagospodarowania przestrzennego, Biuro Rozwoju Regionu sp. z o. o., październik 2010 r.,

W tym obowiązujące na analizowanym terenie mpzp:

- Uchwała Nr 578/98 Rady Miejskiej w Tychach z dnia 23 kwietnia 1998 r.
w sprawie zmian miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Tychy;
- Uchwała Nr 0150/XXXVI/686/05 Rady Miasta Tychy z dnia 30 czerwca 2005 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego w rejonie ulic: Klonowej i Świerkowej;
- Uchwała Nr 0150/IV/103/07 Rady Miasta Tychy z dnia 22 lutego 2007 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego w rejonie ulic: Piaskowej i Świerkowej;

Na części analizowanego terenu brak jest obowiązującego mpzp.

1.2 METODY ZASTOSOWANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY

W celu sporządzenia prognozy przeprowadzono następujące prace:

- zaznajomiono się z projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, w tym z wnioskami do planu,
- zaznajomiono się z danymi fizjograficznymi oraz innymi dostępnymi opracowaniami sozologicznymi obejmującymi obszar objęty prognozą,
- dokonano oceny projektu MPZP w odniesieniu do obowiązujących aktów prawnych, w tym przepisów gminnych,
- przeprowadzono wizję obszaru objętego prognozą w październiku 2016 r.,
- dokonano analizy czynników potencjalnie mogących przynieść negatywne skutki dla środowiska,

1.3 CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU

W projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Tychy powinny zostać uwzględnione priorytety w zakresie ochrony środowiska wynikające z dokumentów ustanowionych na szczeblu rządowym, samorządowym, porozumień międzynarodowych oraz projektów dokumentów i dyrektyw Unii Europejskiej.

Poszczególne dyrektywy, międzynarodowe akty prawne zostały wdrożone do polskiego prawodawstwa i tym samym znalazły swoje odzwierciedlenie w projektowanym dokumencie. Projekt analizowanego dokumentu uwzględnia wytyczne i cele ochrony środowiska przyjęte w wyżej wymienionych dyrektywach i konwencjach, poprzez zamieszczenie zapisów dotyczących różnych aspektów środowiska, zwłaszcza w zakresie jego ochrony. Uzyskano w ten sposób wysoką zgodność z dokumentami planistycznymi różnego szczebla, co pozwala wnioskować, że związane z nimi cele będą osiągane również przez ustalenia funkcjonalne wynikające z projektu planu. Zostało utrzymane założenie strategiczne dokumentów wszystkich poziomów, że celem generalnym rozwoju jest rozwój zrównoważony, przez który należy rozumieć zrównoważony udział wszystkich istotnych czynników ekologicznych, gospodarczych i społecznych.

1.4 USTALENIA I GŁÓWNE CELE PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Do opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego przewidziano teren o powierzchni ok. 110 ha położony w zachodniej części Czułowa. Na analizowanym terenie obowiązuje obecnie trzy miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego z lat 1998, 2005 i 2007, przy czym nie pokrywają one całego analizowanego terenu. Planami objęty jest teren położony w rejonie ul. Klonowej, ul. Palmowej i ul. Mahoniowej w części północno-wschodniej oraz teren pomiędzy ul. Narcyzów, ul. Gruszkową, ul. Piaskową i ul. Świerkową w części południowo-zachodniej. Do planu przystąpiono na podstawie Uchwały Nr VI/78/15 Rady Miasta Tychy z dnia 26 lutego 2015 r. w sprawie przystąpienia

do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego w rejonie ulic: Czułowskiej, Katowickiej, Tulipanów i Piaskowej w Tychach.

Sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru objętego uchwałą spowodowane było koniecznością racjonalnego zagospodarowania terenów, zgodnie z kierunkami polityki przestrzennej przyjętej dla tego obszaru w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Tychy (Uchwała Nr 0150/III/40/2002 Rady Miasta Tychy z dnia 18 grudnia 2002 r. z późn. zm.), poprzez ustalenie stosownych przeznaczeń terenów przy uwzględnieniu istniejących uwarunkowań. Uchwalenie planu miejscowego ma na celu ochronę ładu przestrzennego oraz jakości środowiska zamieszkania, ograniczenie niekontrolowanego rozwoju i rozpraszania zabudowy, która zawsze wiąże się z wyższymi kosztami budowy i utrzymania infrastruktury (m.in. dróg, sieci kanalizacyjnej i wodociągowej). Istotna jest również ochrona doliny Dopływu spod Mąkołowca przed zabudową. W projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego ustalono następujące przeznaczenia terenów:

- UM - tereny zabudowy usługowo – mieszkaniowej;
- MU - tereny zabudowy mieszkaniowo-usługowej;
- MN - tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej;
- MNs - teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej;
- MWz - teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego;
- MWU - teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej lub usługowej;
- U - teren zabudowy usługowej;
- US - teren sportu i rekreacji;
- KS - teren parkingów;
- ZP - tereny zieleni urządzonej;
- Z - tereny zieleni;
- R – tereny rolnicze;
- ZL - tereny lasów;
- WS - tereny wód powierzchniowych śródlądowych;
- K - teren infrastruktury technicznej w zakresie kanalizacji;
- E - teren infrastruktury technicznej w zakresie elektroenergetyki;
- KDL - tereny komunikacji - drogi publiczne klasy lokalnej;
- KDD - tereny komunikacji - drogi publiczne klasy dojazdowej;
- KDW - tereny komunikacji - drogi wewnętrzne;

- KDP – tereny komunikacji - ciągi pieszo – rowerowe.

Projekt planu ustala dalszą rozbudowę już istniejącej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej pomiędzy ulicami: Palmową, Katowicką, Piaskową i Tulipanów. W miejscach istniejących tu jeszcze gdzieś gruntów ornych, które stanowią większe lub mniejsze luki w zabudowie ustala się również zabudowę mieszkaniową jednorodziną. Wzdłuż ul. Katowickiej oraz w rejonie ulic Tulipanów i Narcyzów ustalono tereny zabudowy usługowo-mieszkaniowej i mieszkaniowo-usługowej. W dolinie Dopływu spod Mąkołowca ustalono tereny rolnicze, lasów, zieleni oraz wód powierzchniowych śródlądowych. Po południowo-wschodniej stronie Stawu Drobowizna wskazano tereny usług sportu i rekreacji, w miejscu gdzie obecnie znajduje się niezagospodarowany plac. Wszystkie tereny z możliwością urbanizacji, które wskazuje projekt planu oparte są o już istniejące struktury i stanowią jedynie uzupełnienie zabudowy lub ustalenie przeznaczenia, które już rzeczywiście występuje. Projekt planu nie wskazuje żadnych nowych dróg klasy publicznej, wskazuje się jedynie kilka dróg wewnętrznych wśród zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej w centralnej i południowej części obszaru. Drogi te przeważnie już istnieją jako gruntowe, nieformalne dojazdy do posesji. Projekt planu jako nowe zagospodarowanie w stosunku do ewidencji gruntów wskazuje niewielki fragment drogi KDL2, lecz i ten fragment stanowi już formalnie część ul. Piaskowej. Za pozytywne należy uznać, że część północną i północno-wschodnią planu, a więc dolinę Dopływu spod Mąkołowca, istniejące tu łąki, stawy oraz tereny leśne pozostawiono w bieżącym zagospodarowaniu.

Na terenie objętym planem występują udokumentowane złoża kopalin, brak jest natomiast obszarów i terenów górniczych. Nie występują tu również formy ochrony przyrody, nie wskazywano także tego terenu do objęcia ochroną ze względu na występowanie cennych siedlisk czy obiektów. Na analizowanym terenie nie występują zjawiska powodziowe, ani ruchy masowe ziemi. Na terenie objętym planem znajdują się cztery obiekty zabytkowe ujęte w Gminnej Ewidencji Zabytków, które zostały wskazane w projekcie planu. Projekt planu wprowadza odpowiednie zapisy chroniące te zabytki.

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie będzie miał większego wpływu na środowisko, gdyż do zabudowy wskazano tereny stanowiące luki w zabudowie. Dolinę Dopływu spod Mąkołowca pozostawiono w obecnym zagospodarowaniu. Na terenach objętych planem na których istnieje możliwość urbanizacji nie występują cenne siedliska przyrodnicze, które narażone byłyby na ewentualne zniszczenie. Dodatkowym argumentem przemawiającym za brakiem wystąpienia znaczących oddziaływań jest charakter proponowanych przeznaczeń terenu, czyli tereny zabudowy mieszkaniowej oraz mieszkaniowo-usługowej, które zwykle nie generują znaczących oddziaływań.

2. CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA

2.1 POŁOŻENIE FIZYCZNO-GEOGRAFICZNE

Opracowanie obejmuje obszar położony w województwie śląskim, w mieście Tychy, w zachodniej części Czułowa. Granice terenu objętego planem stanowią: od wschodu ul. Katowicka, od południa ul. Tulipanów, od zachodu ul. Bzów i ul. Piaskowa, od północy ul. Czułowska. Od strony północno-zachodniej granica jest nieregularna, przebiega częściowo po cieku Dopływ spod Mąkołowca, a częściowo po granicy Lasu Ogoniok. Powierzchnia terenu objętego planem wynosi ok. 110,9 ha. Lokalizację terenu pokazano na załączniku mapowym.

Według podziału na jednostki fizyczno-geograficzne J. Kondrackiego¹ analizowany teren znajduje się na granicy dwóch mezoregionów: część południowa zalicza się do Równiny Pszczyńskiej (512.21), zaś część centralna i północna do Pagórów Jaworznickich (341.14). Oba te mezoregiony reprezentują odmienne makroregiony, podprowincje i prowincje, jednakże granica pomiędzy nimi nie jest zauważalna w terenie.

Tabela 1 Regionalizacja fizyczno - geograficzna

Mezoregion	Makroregion	Podprowincja	Prowincja
Pagóry Jaworznickie (341.14)	Wyżyna Śląska (341.1)	Wyżyna Śląsko-Krakowska (341)	Wyżyny Polskie (34)
Równina Pszczyńska (521.21)	Kotlina Oświęcimska (512.2)	Podkarpacie Północne (512)	Karpaty Zachodnie z Podkarpaciem Zachodnim i Północnym (51)

2.2 BUDOWA GEOLOGICZNA

Przy opisie budowy geologicznej analizowanego terenu należy zwrócić uwagę, że znajduje się on na styku dwóch arkuszy map: część zachodnia znajduje się w obrębie arkusza Mapy Geologicznej w skali 1:200000 ark. Gliwice oraz Szczegółowej Mapy Geologicznej Polski ark. Tychy, zaś część wschodnia w obrębie Mapy Geologicznej w skali 1:200000 ark. Kraków oraz Szczegółowej Mapy Geologicznej Polski ark. Oświęcim. W głębokim podłożu obszaru występują górnokarbońskie zlepieńce, piaskowce, mułowce i węgiel kamienny warstw łaziskich oraz iłowce, mułowce i węgiel kamienny warstw załęskich i orzeskich (seria mułowcowa)². Ponad nimi zalega zwarta warstwa miocenich iłów, mułków, piasków i piaskowców, są to tzw. warstwy skawińskie, wielickie i grabowickie. Strop tych warstw znajduje się na poziomie ok. 260 - 240 m n.p.m. Pomiędzy ul. Świerkową i ul. Agrestową spośród utworów miocenich odsłaniają się warstwy karbońskie i triasowe, jednak na powierzchni one się nie odsłaniają. Na utworach starszego podłoża zalegają rozległe powierzchnie czwartorzędowe związane głównie z okresem zlodowaceń. Przykrywają one cały analizowany teren. Są to³:

¹ Kondracki J., Geografia Regionalna Polski, PWN, Warszawa 2001;

² Mapa geologiczna Polski 1 : 200 000, ark. Kraków. Wydawnictwa Geologiczne, 1980 r.

³ Biernat S., Kryszowska M., Szczegółowa Mapa Geologiczna Polski ark. Oświęcim, PIG, Warszawa, 1958 r.

- Piaski i żwiry rzeczne tarasów zalewowych 0,0 – 2,5 m n.p. rzeki $f_{pz}Q_h$ – północna część analizowanego terenu obejmująca dolinę Doptýwu spod Mąkołowca;
- piaski i żwiry wodnolodowcowe (nierozdzielone) $f_{pz}Q_p^3$ – obejmują niewielkie powierzchnie w północno-wschodniej części terenu, w rejonie ul. Morelowej oraz w rejonie zbiegu ul. Piaskowej i ul. Palmowej. Osady te deponowane były w okresie Zlodowacenia Środkowopolskiego;
- gliny zwałowe $g_{gzw}Q_p^2$ – warstwy te zalegają w centralnej i południowej części analizowanego terenu tworząc rozległą wysoczyznę morenową. Na niewielkim fragmencie w części południowo-wschodniej występują piaski i żwiry wodnolodowcowe, które zalegają bezpośrednio na glinach zwałowych. Oba te osady deponowane były w trakcie trwania Zlodowacenia Południowopolskiego;

2.3 WODY POWIERZCHNIOWE

Przez północną i północno-zachodnią część terenu opracowania przepływa Doptýw spod Mąkołowca. Oficjalna nazwa tego ciek (hydronim) wg KZGW to Doptýw spod Mąkołowca, jednak powszechnie używana jest również lokalna nazwa Potok Mąkołowiecki. Wg badań jakości wód powierzchniowych prowadzonych przez WIOŚ stan i potencjał ekologiczny Doptýwu spod Mąkołowca na punkcie pomiarowym w Czulowie został określony jako słaby, zaś generalny stan został określony jako zły. Główną przyczyną takiej oceny były przekroczenia dopuszczalnych norm dla elementów biologicznych - przyznano IV klasę ze względu na te właśnie elementy biologiczne (indeks okrzemkowy). Ogólnie II klasa została przyznana ze względu na elementy fizykochemiczne. Okresowo występują tu również przekroczenia norm dla I klasy: BZT5, przewodność, twardość ogólna i azot amonowy. Przez analizowany teren Doptýw spod Mąkołowca przepływa jako niewielki ciek korytem uregulowanym i miejscami wyłożony betonowymi płytami ażurowymi, które porośla już trawa, są więc one niewidoczne. Na zachód od ul. Katowickiej na Doptýwie spod Mąkołowca utworzono dwa stawy: Staw Jeżowa (poza granicami opracowania) i Staw Drobowizna. Są to stawy hodowlane, wykorzystywane głównie przez wędkarzy. Poza Doptýwem spod Mąkołowca brak jest na analizowanym terenie większych cieków, znajduje się tu tylko kilka drobnych rowów melioracyjnych. Z kolei za wyjątkiem Stawu Drobowizna brak jest tu jakichkolwiek wód powierzchniowych, nawet w postaci niewielkich stawików czy oczek wodnych.

Analizowany teren znajduje się w granicach trzech zlewni Jednolitych Części Wód Powierzchniowych: Mleczna (PLRW20006211889, część południowa), Doptýw spod Mąkołowca (PLRW20006211884, część północna i centralna) oraz Potok Tyski (PLRW20006211869, niewielka skrajna południowa część terenu objętego mpzp), ale spośród JCWP przepływa tu tylko jeden ciek – Doptýw spod Mąkołowca.

2.4 WODY PODZIEMNE

Według Mapy Hydrogeologicznej w skali 1:200000 ark. Gliwice i ark. Kraków⁴ analizowany teren wchodzi w skład górnośląskiego regionu hydrogeologicznego XVI, podregion łaziski XVI 3, w którym główny poziom użytkowy wód podziemnych znajduje się w utworach karbonu górnego.

Według Mapy Hydrogeologicznej Polski ark. Tychy⁵ na analizowanym terenie głównym użytkowym piętrzem wodonośnym są utwory karbońskie.

Karbońskie piętro wodonośne budują przepuszczalne piaskowce, piaskowce zlepieńcowate lub zlepieńce warstw łaziskich, rozdzielone na kilka poziomów nieprzepuszczalnymi wkładkami i warstwami iłowców. Skąły tego piętra są kolektorem znacznej ilości wód, choć skomplikowana tektonika i rozdzielanie poziomów wodonośnych powoduje, że wydajności pojedynczych otworów studziennych są silnie zróżnicowane. Poziomy wodonośne zasilane są z powierzchni - na wychodniach warstw łaziskich, lub poprzez przepuszczalne utwory czwartorzędu, a lokalnie również triasu. Mapa Hydrogeologiczna Polski ark. Tychy wydziela na tym terenie jednostkę hydrogeologiczną 2bC₃IV w części północnej i 4bcC₃III w części południowej. Parametry tych jednostek podano w tabeli poniżej. Poziomy w obu jednostkach cechują się średnim narażeniem na zanieczyszczenia oraz średnią jakością wód, które wymagają uzdatnienia (IIb). Wodonośność potencjalnej studni wierconej w jednostce 2bC₃IV wynosi 10 - 30 m³h, zaś w jednostce 4bcC₃III wynosi 30 - 50 m³h.

Tabela 2 Główne parametry jednostki hydrogeologicznej

Symbol jednostki hydrogeologicznej	Piętro wodonośne	Głębokość występowania	Miąższość [m]	Współczynnik filtracji [m/24h]	Przewodność warstwy wodonośnej [m ² /24h]	Moduł zasobów odnawialnych [m ³ /24h/km ²]	Moduł zasobów dyspozycyjnych [m ³ /24h/km ²]
2bC ₃ IV	C	15 - 50	Śr. 70	2,9	203	377	377
4bcC ₃ III	C	15 - 50	Śr. 70	12,9	203	415	259

Według Mapy wstępnej waloryzacji głównych zbiorników wód podziemnych (Skrzypczak [red], 2003) na analizowanych terenach nie występują główne zbiorniki wód podziemnych. Również w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 27 czerwca 2006 r. w sprawie przebiegu granic obszarów dorzeczy i regionów wodnych (Dz. U. 2006 nr 126 poz. 878) nie pojawia się informacja o występowaniu GZWP na analizowanym terenie.

Analizowany teren znajduje się w jednolitej części wód podziemnych nr 141.

Ujęcia wód powierzchniowych i podziemnych

Na analizowanym terenie, ani w jego pobliżu nie występują ujęcia wód podziemnych lub powierzchniowych, nie występują również ich strefy ochronne.

⁴ Mapa Hydrogeologiczna Polski 1 : 200 000, ark. Kraków Wydawnictwa Geologiczne, 1980 r.

⁵ Wagner J., Chmura A., Mapa Hydrogeologiczna Polski ark. Tychy, PIG, Warszawa, 2002 r.

2.5 KLIMAT⁶

Według regionalizacji rolniczo-klimatycznej R. Gumińskiego, obszar opracowania należy do dzielnicy częstochowsko-kieleckiej. Tychy znajdują się na południowym skraju tej dzielnicy. Na warunki klimatyczne na tym terenie znaczny już wpływ wywiera bliskość Bramy Morawskiej i Beskidów. Ogólnie klimat jest tu nieco cieplejszy i bardziej wilgotny niż przeciętnie w obrębie całej dzielnicy klimatycznej.

W zakresie większości charakterystyk meteorologicznych, dla obszaru miasta, za najbardziej reprezentatywne uznano dane pochodzące ze stacji meteorologicznej w Katowicach - Muchowcu:

- średnia roczna temperatura powietrza: 7,9°C,
- średnia roczna temperatura powietrza najcieplejszego miesiąca (lipiec): 17,3°C,
- średnia roczna temperatura powietrza najchłodniejszego miesiąca (styczeń): -2,3°C,
- najwyższa maksymalna temperatura powietrza (29.08.1992): 36,0°C,
- najniższa minimalna temperatura powietrza (08.01.1987): -27,4°C,
- średnie roczne sumy opadów atmosferycznych: 724 mm, w półroczu ciepłym (maj-październik) - 458 mm,
- maksymalny zanotowany opad dobowy (21.04.1972): 82 mm,
- średnia liczba dni z mgłą w roku: 55 dni,
- średni czas zalegania pokrywy śnieżnej: 60 dni w roku,
- przeważające wiatry: ok. 50% wiatrów z sektora zachodniego
- czas trwania okresu wegetacyjnego: 210 - 220 dni.

Przeważają wiatry z sektora zachodniego – ok. 50%. Porównując dane z Katowic i Bierunia zauważa się znaczne różnice w udziale wiatrów wiejących z południa i północy oraz cisz. Świadczy to o istotnym wpływie czynników modyfikujących przepływ wiatrów, głównie orograficznych. Jest to szczególnie widoczne w przypadku lokalizacji posterunku w Bieruniu. Kierunek oraz prędkość wiatru ma istotne znaczenie dla rozpraszania zanieczyszczeń. W przypadku emitorów wysokich można przyjąć ogólną zasadę, że będzie to następować zgodnie z ogólną cyrkulacją powietrza, a więc najczęściej z zachodu na wschód. Na niższej wysokości lokalne warunki przewietrzania mogą odbiegać od tej zasady. Możliwe jest przede wszystkim znaczne zróżnicowane siły wiejących wiatrów z poszczególnych kierunków.

Opady atmosferyczne są mierzone na posterunku opadowym w Tychach. Blisko połowa opadów przypada na 4 ciepłe (wiosenno-letnie) miesiące (maj – sierpień). Najniższe opady są notowane w miesiącach zimowych (styczeń, luty). Są wówczas ponad dwukrotnie mniejsze jak w miesiącach letnich (lipiec, sierpień), kiedy są najwyższe.

---

⁶ Na podstawie: Opracowanie ekofizjograficzne dla miasta Tychy, Etap IB weryfikacja i uzupełnienie materiałów planistycznych sporządzanych na potrzeby zmiany studium, analizy wzajemnych współzależności uwarunkowań zagospodarowania przestrzennego, Biuro Rozwoju Regionu sp. z o.o., październik 2010 r.;

Tabela 3 Opady atmosferyczne na posterunku w Tychach w wieloletniu 1961-2000

	Sumy miesięcznych opadów												Suma roczna
	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	
Rok normalny	52	49	42	41	45	51	80	90	95	81	61	51	738
Rok suchy (1982)	38	64	43	8	10	29	49	113	78	59	18	26	535
Rok wilgotny (1962)	121	52	51	61	73	102	220	83	158	65	100	36	1122

Zgodnie z art. 87 ustawy Prawo ochrony środowiska oraz Rozporządzeń Ministra Środowiska z dnia 2 sierpnia 2012 r. w sprawie stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza (Dz. U. poz. 914), oraz z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. poz. 1031), oceny jakości powietrza – w zakresie zawartości SO₂, NO₂, NO_x, CO, C₆H₆, O₃, pyłu PM_{2,5} pyłu PM₁₀ oraz zawartych w pyłe PM₁₀ benzo(a)pirenu, ołowiu, arsenu, kadmu i niklu – odnoszone są do stref będących wydzielonymi jednostkami terytorialnymi. Strefy te definiowane są na podstawie kryterium liczby mieszkańców zamieszkujących dany obszar: aglomeracji, większych miast i pozostałej części województwa. Analizowany obszar, jak i całe miasto Tychy znajduje się w obrębie Aglomeracji Górnośląskiej (kod: PL2401). Na analizowanym terenie nie znajduje się żadna stacja pomiarowa. Najbliżej położoną stacją pomiarową w Aglomeracji Górnośląskiej jest stacja w Tychach przy ul. Tołstoja. Jak wynika z raportu o stanie środowiska dla województwa śląskiego z 2013 r. przekroczenia dotyczyły benzo(a)pirenu, pyłu zawieszzonego PM_{2,5}, pyłu zawieszzonego PM₁₀ oraz ozonu. Ze względu na przekroczenia jakości powietrza atmosferycznego cała strefa została zaliczona do klasy C⁷. Bezpośrednią przyczyną złego stanu jakościowego powietrza na terenie Tych jest niska emisja z palenisk domowych. Zjawisko to jest szczególnie dotkliwe w okresie grzewczym i jest typowe dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. Na zjawisko niskiej emisji, która źródła ma bezpośrednio na terenach zabudowanych południowej i centralnej części terenu nakłada się napływ zanieczyszczeń z silnie uprzemysłowionych terenów Aglomeracji Górnośląskiej.

2.6 POWIERZCHNIA ZIEMI

2.6.1 UKSZTAŁTOWANIE TERENU, ZAGROŻENIE OSUWISKOWE

Na analizowanym terenie rzędne wynoszą od ok. 270 m n.p.m. w południowo-wschodniej części analizowanego terenu do 248 m n.p.m. w rejonie doliny Dopytywu spod Mąkołowca, w północnej części terenu. Teren objęty planem położony jest na lokalnym wyniesieniu, które oddziela doliny Potoku Tyskiego i Dopytywu spod Mąkołowca. Wyniesienie to związane jest ze skałami karbońskiego podłoża, które w tym miejscu tworzą strukturę o charakterze antykliny. Ukształtowanie głębokiego podłoża ma bezpośredni wpływ na ukształtowanie powierzchni terenu, choć maskowane jest ono osadami czwartorzędowymi. Na powierzchni rozciąga się tu bowiem formowana w okresie zlodowaceń wysoczyzna morenowa, którą charakteryzują rozległe, pod niewielkim kątem tylko nachylone powierzchnie zbudowane z piasków, żwir i glin wodnolodowcowych. W ukształtowaniu terenu wyróżnia się płaska dolina Dopytywu spod Mąkołowca, w której

⁷ Stan środowiska w województwie śląskim w 2013 roku, Biblioteka Monitoringu Środowiska, WIOŚ Katowice, 2014 r.

ulokowano ciąg stawów Jeżowa i Drobowizna. Na analizowanym obszarze rzeźba powierzchni terenu została już w wielu miejscach przekształcona na skutek zabudowy i dokonywania lokalnych niwelacji, jednocześnie jednak nie występują tu znaczące formy morfologiczne.

Na analizowanym terenie nie występują osiadania terenu związane z podziemną eksploatacją górniczą ani zjawiska osuwiskowe.

2.6.2 GLEBY

Na terenie objętym planem wyróżnia się cztery typy gleb: gleby leśne na terenach leśnych, gleby pseudobielicowe w południowej i centralnej części terenu (wysoczyzna morenowa), czarnoziemy i mady w północnej części terenu (tereny łąk w dolinie Dopytywu spod Mąkołowca i Mlecznej). Spośród kompleksów rolniczej przydatności gleb wytypowano tu użytki zielone średnie (północno-zachodnia część terenu obejmująca łąki i grunty orne w dolinie Dopytywu spod Mąkołowca), kompleks pszeny dobry (południowa część obszaru) oraz kompleks żytni dobry (centralna część terenu). Rodzaj tych gleb został określony jako piaski gliniaste lekkie i pyły ilaste.

Na analizowanym terenie przeważają tereny zabudowane, zajmują one łącznie ok. 44,77% powierzchni całego terenu i występują głównie w części południowej i centralnej. Lasy i zadrzewienia stanowią ok. 16,92% jego powierzchni i zajmują północną część terenu. Grunty rolne zajmują łącznie ok. 37,97% powierzchni terenu. Procent powierzchni gruntów zabudowanych będzie się powiększał, gdyż obecnie w wielu miejscach trwa intensywne budowa budynków mieszkaniowych jednorodzinnych. Spośród gruntów rolnych na analizowanym terenie występują grunty orne klas RIIIb, RIVa, RIVb, RV i RVI, łąki klasy IV i V oraz pastwiska klasy IV i V. Spośród nich zdecydowanie przeważają użytki rolne klasy IV, co świadczy o dobrej jakości gleb. W części południowej i centralnej niegdyś przeważały grunty orne, zaś w części północnej łąki. Teren stawów również zaliczany jest do rolniczej przestrzeni produkcyjnej. Obecnie rolnictwo w części południowej i centralnej właściwie zanika, gdyż wypierane jest przez postępującą zabudowę mieszkaniową jednorodziną. Duża część gruntów ornych jest już zabudowana, albo stanowi przydomowe place i ogrody, z tego też powodu po aktualizacji klasyfikacji gleboznawczej znaczna ilość gruntów obecnie zaliczanych do gruntów rolnych zostałaby z nich wyłączona. W dolinie Dopytywu spod Mąkołowca przeważają z kolei łąki i pastwiska. Procentowy udział klas poszczególnych gleb przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela 4 Bonitacja gleb analizowanego terenu na podstawie mapy ewidencyjnej

Klasa gleby	RIIIb	RIVa	RIVb	RV	łIV	łV	łVI	PsIV	PsV
Analizowany teren ok. 43,35 ha	2,04	16,08	3,82	4,06	9,34	4,3	1,47	0,88	1,36
100%	4,71	37,09	8,81	9,37	21,55	9,92	3,39	2,03	3,14

2.7 ZASOBY NATURALNE

W podłożu centralnej i północnej części analizowanego terenu występują udokumentowane złoża węgla kamiennego oraz metanu pokładów węgla. W części południowej brak jest udokumentowanych złóż kopalin. Granice złóż „Murcki” (dla węgla kamiennego i metanu pokładów węgla) oraz „Murcki (głębokie)” (dla metanu pokładów węgla) niemal pokrywają się. Jedynie w części południowej tych złóż granica złoża metanu jest położona o ok. 50 – 60 metrów na południe od granicy złoża węgla. Złoża te nie są obecnie przedmiotem eksploatacji. Nie ustanowiono tu obszarów i terenów górniczych, ale eksploatacja złóż węgla prowadzona jest poza terenem objętym planem. Eksploatację złoża prowadzi KWK Murcki-Staszic, należąca do Katowickiego Holdingu Węglowego S.A. Obszar i teren górniczy Murcki I znajduje się poza granicami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Tabela 5 Udokumentowane złoża w granicach analizowanego terenu⁸.

Id midas	złoże /zasoby geologiczne	obszar górniczy /teren górniczy	kopalina	stan zagospodarowania
319	Murcki/508481 tys. ton	Murcki I/Murcki I ⁹	węgiel kamienny oraz metan pokładów węgla	Złoże zagospodarowane
6691	Murcki (głębokie)/6568 mln m ³	brak	metan pokładów węgla	Złoże rozpoznane wstępnie.

2.8 ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE

Analizowany teren ma zróżnicowany charakter. W części południowej i centralnej, pomiędzy ul. Tulipanów, a ul. Palmową rozciągają się rozległe tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. Co prawda pomiędzy nimi gdzieśgdzie, zwłaszcza w części zachodniej, występują jeszcze niewielkie powierzchnie gruntów rolnych, jednak ta część Czułowa już całkowicie stała się osiedlem o charakterze mieszkaniowym. W tej części obszaru objętego planem właściwie nie występują już tereny, które pełniłyby funkcję przyrodniczą.

Na północ i północny-zachód od ul. Palmowej i ul. Piaskowej rozciąga się dolina Dopływu spod Mąkołowca, w skład której wchodzi: Las Brzezina na północ od ul. Palmowej, łąki i pastwiska na północny-zachód od ul. Piaskowej, Stawy Jeżowa i Drobowizna oraz część Lasu Ogoniok na północ od Stawu Drobowizna. Większa powierzchnia Lasu Ogoniok, który z kolei stanowi część Lasów Murckowskich rozciąga się na zachód i północ od granic opracowania. Las Ogoniok i Las Brzezina stanowią część Lasów Państwowych i przynależą do Nadleśnictwa Katowice, w obu tych lasach wydzielono oddział 185. Lasy te mają charakter gospodarczy, ale są dobrze zagospodarowane, drzewostan jest dojrzały (miejscami wiek ok. 100 lat). Można je określić jako gospodarcze lasy mieszane z przewagą dębu, ale w domieszce występuje również brzoza, olcha, buk. Miejscami las ten przybiera bardziej naturalny charakter. Zgodnie z opisem taksacyjnym Planu Urządzania Lasu Nadleśnictwa Katowice poszczególne pododdziały opisano następująco: 4Brz33, 6Db56, 8So116, 5Brz56, 9So101, 9Db46, 4OI56.

⁸ Na podstawie: Bilans zasobów złóż kopalin w Polsce według stanu na dzień 31.12.2015 r., PIG, Warszawa;

⁹ Obszar górniczy Murcki I znajduje się poza terenem opracowania

Dolina Dopływu spod Mąkołowca jest wolna od zabudowy, dominują tu grunty orne oraz łąki i pastwiska. Blżej cieką rosną również pojedyncze drzewa, miejscami grupujące się w większe kępy zadrzewień, w których składzie pojawiają się głównie brzozy, a także olchy i wierzby. Te ostatnie świadczą o pierwotnie łągowym charakterze tej doliny. W dolinie Dopływu spod Mąkołowca usytuowane są dwa stawy, Staw Jeżowa i Staw Drobowizna, przy czym tylko ten ostatni znajduje się w granicach opracowania. Staw ten pełni funkcję stawu hodowlanego wykorzystywanego w dużej mierze przez wędkarzy, brak jest tu pasów szuwarów czy większych powierzchni o bardziej naturalnym charakterze. Powierzchnie tego typu pojawiają się na Stawie Jeżowa oraz na wschód od niego, już poza terenem objętym planem.

Reasumując na terenie położonym pomiędzy ul. Tulipanów i ul. Palmową nie występują cenne wartości przyrody ożywionej. Znajdująca się tu zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna oraz niewielkie powierzchnie pozostałych gruntów ornych ma niską wartość przyrodniczą. Na północ i północny – wschód od ulicy Piaskowej i ul. Palmowej teren nabiera podwyższonych walorów przyrodniczych, na które składa się mozaika lasów, stawów, gruntów ornych i łąk położonych w dolinie Dopływu spod Mąkołowca. Należy zaznaczyć, że nie występują tu szczególnie cenne siedliska przyrodnicze, ale w porównaniu z otaczającymi terenami zabudowanymi dolina ta cechuje się zdecydowanie wyższą bioróżnorodnością, oraz jak każda dolina winna być chroniona przed jakąkolwiek zabudową.

2.9 OBSZARY CHRONIONE NA PODSTAWIE USTAWY Z 16 KWIEŃNIA 2004

Na analizowanym terenie nie występują jakiegokolwiek ustanowione formy ochrony przyrody, nie był on również proponowany do objęcia ochroną.

2.10 KRAJOBRAZ

W części centralnej i południowej terenu objętego planem oraz w części północnej w rejonie ul. Czulowskiej można wyróżnić dwa przeważające typy krajobrazu: krajobraz podmiejskich dzielnic z zabudową mieszkaniową jednorodziną oraz krajobraz rolniczy pól małoobszarowych. Oba te typy krajobrazu mieszają się ze sobą w różnych proporcjach, ale należy zauważyć, że charakterystyczny jest tu duży udział nowych budynków jednorodzinnych powstałych w ostatnich latach, a rolnictwo właściwie już całkowicie ustąpiło z wielu miejsc. Jedynie jeszcze większa ilość powierzchni z krajobrazem rolniczym występuje w części wschodniej w rejonie ul. Piaskowej. Brak jest na analizowanym terenie szczególnie interesujących form krajobrazu, otwarcie widokowych, panoram czy domknięć krajobrazowych. Dominują monotonne powierzchnie z zabudową mieszkaniową jednorodziną o mniej więcej jednolitym charakterze.

Z kolei w dolinie Dopływu spod Mąkołowca można wyróżnić kilka typów krajobrazu, które stanowią wzajemnie uzupełniającą się mozaikę: krajobraz rolniczy w typie pól małoobszarowych, krajobraz leśny, krajobraz dolin rzecznych z ciągami stawów. W dolinie Dopływu spod Mąkołowca na krajobraz dolin rzecznych, który był tu pierwotny, niejako „nakłada” się krajobraz rolniczy. Można tu obserwować rozległe powierzchnie łąk i gruntów ornych, miejscami z kępami zadrzewień, których ciekawym domknięciem krajobrazowym jest

ściana lasu po obu stronach doliny. Ciekawym elementem krajobrazu są stawy, lecz niestety nie są one dobrze eksponowane. Np. od strony ul. Katowickiej stawy zasłania ciąg zadrzewień oraz płot z siatki, który mocno szpeci ekspozycję widokową. Stawy użytkowane są przez wędkarzy i stanowią obręb hodowlany, w związku z czym dostęp do nich dla np. spacerowiczów jest utrudniony.

2.11 ZABYTKI I OBIEKTY O WARTOŚCIACH KULTUROWYCH

Na obszarze objętym planem zlokalizowane są zabytki ujęte w Gminnej ewidencji zabytków. Są to:

- budynek mieszkalno-usługowy - ul. Katowicka 115 - GEZ III/254;
- budynek mieszkalno-usługowy - ul. Katowicka 117 – GEZ III/255;
- budynek mieszkalno-usługowy - ul. Katowicka 145 – GEZ III/256;
- budynek mieszkalny - ul. Katowicka 207 – GEZ III/257;

3. OCENA POTENCJALNYCH ZMIAN STANU ŚRODOWISKA PRZY BRAKU REALIZACJI USTALEŃ PLANU

Na części terenów obowiązują miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego z lat 1998, 2005 i 2007. W planach tych ustalono głównie tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, przy czym należy zauważyć, że tereny te zostały już w dużej mierze zabudowane. Na pozostałych terenach brak jest obowiązujących mpzp. W przypadku braku realizacji ustaleń planu tereny położone w pobliżu istniejącej zabudowy mogłyby zostać zabudowane na podstawie decyzji o warunkach zabudowy (tzw. zasada dobrego sąsiedztwa). Im dalej od terenów zabudowanych, tym ich zabudowa byłaby trudniejsza, z tego też powodu przy braku realizacji ustaleń planu dolina Dopływu spod Mąkołowca pozostałyby raczej w bieżącym zagospodarowaniu. Również tereny leśne pozostałyby w bieżącym zagospodarowaniu. Natomiast część centralna i południowa oraz część północna w rejonie ul. Czulowskiej mogłyby zostać zabudowane.

4. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIETNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY

Na analizowanym obszarze nie stwierdza się występowania szczególnych problemów ochrony środowiska. Nie występują tu obowiązujące formy ochrony przyrody. Nie stwierdzono tu występowania zagrożeń dla środowiska takich jak np. dzikie wysypiska śmieci czy innego rodzaju przekroczenia norm. Stawy hodowlane oraz tereny leśne pozostają w zagospodarowaniu, jak również duża część gruntów ornych i łąk, które są regularnie koszone, co powoduje, że utrzymuje się tu wartościowa mozaika siedlisk związana z doliną Dopływu spod Mąkołowca.

5. SKUTKI DLA ŚRODOWISKA WYNIKAJĄCE Z REALIZACJI USTALEŃ PLANU

Teren objęty projektem planu znajduje się w znacznym oddaleniu od obszarów Natura 2000, w związku z czym nie przewiduje się wystąpienia oddziaływania na jakikolwiek obszar Natura 2000. Jednocześnie realizacja ustaleń zawartych w projekcie planu dotyczących nowych obiektów nie będzie powodowała wystąpienia oddziaływań o charakterze znaczącym. W projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zawarto szereg rozwiązań mających na celu ograniczenie, minimalizowanie oraz kompensację negatywnych oddziaływań. Zostały one przedstawione w rozdziale 7 niniejszej prognozy. Omówienie rodzajów poszczególnych oddziaływań zostało zawarte w rozdziałach 5.1 – 5-11.

5.1 WPŁYW NA WODY POWIERZCHNIOWE

Projekt planu nie wprowadza nowych terenów i sposobów zagospodarowania, które w sposób znaczący mogłyby pogorszyć jakość wód powierzchniowych. Dolina Doptýwu spod Mąkołowca, stawy oraz sam ciek pozostają wolne od zabudowy, nie nastąpi więc degradacja tych komponentów środowiska poprzez zajęcie terenu. Niewątpliwie powstanie nowej zabudowy mieszkaniowej czy usługowej wpłynie na zwiększenie ilości odprowadzanych ścieków. W celu przeciwdziałania zanieczyszczeniom projekt planu ustala następujące zasady gospodarki wodno-ściekowej:

- w zakresie zaopatrzenia w wodę, w tym w zakresie ochrony przeciwpożarowej i przeciwdziałania nadzwyczajnym zagrożeniom - nakaz dostaw wody z sieci wodociągowej, w tym z wodociągów: $\varnothing$ 40 mm, $\varnothing$ 80 mm, $\varnothing$ 100 mm $\varnothing$ 110 mm, $\varnothing$ 150 mm, $\varnothing$ 160 mm, $\varnothing$ 1400 mm, oznaczonych na mapie zasadniczej;
- w zakresie odprowadzenia ścieków komunalnych - dopuszczenie odprowadzenia do istniejącej oczyszczalni ścieków zlokalizowanej w Tychach-Urbanowicach poprzez sieć kanalizacji sanitarnej, w tym do kanałów sanitarnych: $\varnothing$ 160 mm, $\varnothing$ 200 mm, $\varnothing$ 250 mm oznaczonych na mapie zasadniczej;
- w zakresie odprowadzenia wód opadowych lub roztopowych dopuszczenie:
- zagospodarowania wód opadowych lub roztopowych w granicy działki budowlanej;
- odprowadzania do sieci kanalizacji deszczowej, w tym do kanałów deszczowych: $\varnothing$ 200 mm, $\varnothing$ 300 mm, $\varnothing$ 315 mm, $\varnothing$ 400 mm, $\varnothing$ 500 mm, $\varnothing$ 600 mm, $\varnothing$ 800 mm oznaczonych na mapie zasadniczej,

W związku z wprowadzeniem szczegółowych zasad ochrony wód powierzchniowych oraz braku zagrożenia dla wód płynących i stojących nie przewiduje się zagrożenia dla tego komponentu środowiska. Niezwykle istotny jest fakt, że cały teren objęty jest siecią kanalizacyjną, co właściwie redukuje jakiegokolwiek zagrożenia do minimum.

5.2 WPŁYW NA WODY PODZIEMNE

Na analizowanym terenie występują użytkowe poziomy wodonośne w utworach karbońskich, nie wyznaczono tu jednak głównych zbiorników wód podziemnych. Te utwory wodonośne cechują się niskim, a miejscami średnim stopniem zagrożenia, gdyż od powierzchni oddziela je nieprzepuszczalna warstwa mioceńskich iłów. Nie przewiduje się szczególnego zagrożenia wód podziemnych. Powstanie nowej zabudowy z niedostatecznie rozwiązany systemem odprowadzania ścieków może wpłynąć na stan wód podziemnych. Dla ochrony wód podziemnych ważne będą więc ustalenia przedstawione w zakresie gospodarki ściekowej w rozdziale 5.1. Dla ochrony wód podziemnych kluczowe znaczenie mają działania, które wykraczają poza ramy planowania przestrzennego, takie jak egzekwowanie przez gminę podłączeń do sieci kanalizacyjnej oraz właściwe zaprojektowanie inwestycji z uwzględnieniem wszelkich potrzebnych zabezpieczeń.

5.3 WPŁYW NA KLIMAT

W szerszej skali realizacja ustaleń planu nie będzie miała wpływu na klimat oraz na znaczące zmiany występujących obecnie topoklimatów. Natomiast na pewno zmianie ulegnie mikroklimat terenów na których będzie powstawała nowa zabudowa oraz zmianie ulegnie topoklimat, z topoklimatu rolniczego na topoklimat terenów zabudowanych. Zabudowanie terenów wpłynie na zwiększenie szorstkości powierzchni ziemi, a co za tym idzie na zmniejszenie warunków przewietrzania. Zagrożeniem może być problem niskiej emisji. W celu przeciwdziałania temu zjawisku projekt planu ustala następujące zasady zaopatrzenia w ciepło z:

- odnawialnych źródeł energii,
- urządzeń zapewniających dostawę ciepła w kogeneracji,
- indywidualnych źródeł ciepła o efektywności energetycznej urządzeń min. 80%;

Należy zaznaczyć, że pomimo uszczegóławiających zapisów planu problemu niskiej emisji nie da się ograniczyć na poziomie mpzp. Systemy obsługi grzewczej pozostają poza kontrolą służb ochrony środowiska, a rozwiązanie problemu niskiej emisji wymaga podjęcia działań, które wykraczają znacząco poza ramy miejscowego planu zagospodarowania. W przypadku uzupełnienia i tak już rozległych terenów zabudowy mieszkaniowej jakość powietrza na skutek niskiej emisji może ulec pogorszeniu, oczywiście o ile nie zostaną do tego czasu wprowadzone rozwiązania takie jak np. ogrzewanie z sieci ciepłowniczej lub rozwiązania systemowe na poziomie krajowym czy wojewódzkim (np. zakaz ogrzewania mułem i miałem).

5.4 POWIERZCHNIA ZIEMI

5.4.1 WPŁYW NA UKSZTAŁTOWANIE TERENU

Budowa nowych obiektów o charakterze mieszkaniowym lub usługowym może nieznacznie wpłynąć na przekształcenie powierzchni terenu, nie będzie ona jednak miała

charakteru znaczących przekształceń. Projekt planu nie przewiduje realizacji wielkoskalowych przedsięwzięć, takich jak drogi wyższych klas czy inne obiekty, których budowa związana jest z przemieszczaniem znaczącej ilości mas ziemnych (jak np. powierzchniowa eksploatacja kopalni czy składowanie odpadów). Zmiany powierzchni ziemi należy uznać za nieuniknione, towarzyszące wprowadzeniu każdego typu inwestycji, jednocześnie jednak nie powodujące znaczących przekształceń morfologii terenu.

5.4.2 WPŁYW NA GLEBY

Przy powstaniu planowanej zabudowy istniejące tu gleby ulegną w większości zniszczeniu. Zdecydowana większość terenów, które obecnie nie są zabudowane, a które zmieniają zagospodarowanie to grunty orne, często jednak już odłogowane i stanowiące luki w zabudowie. Pomimo utraty gruntów rolnych za pozytywne należy uznać, że znajdują się one wśród istniejącej zabudowy i obejmują niewielkie arealy. Należy pamiętać, że w świetle obowiązującego prawa zgodnie z ustawą z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 909) przekształcenie gleb klasy III na cele nierolnicze w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego poza obszarami miast wymaga zgody odpowiedniego organu. Pomimo, że na analizowanym terenie występują fragmenty gleb klasy III, to jednak ze względu na położenie obszaru w obrębie miasta nie ma potrzeby uzyskania zgody na odrolnienie tych gruntów. Należy jednocześnie zwrócić uwagę, że gleby te nie mają większego znaczenia dla rolnictwa, gdyż posiadają niewielkie arealy oraz usytuowane są pośród istniejącej zabudowy. Na skutek ustaleń projektu planu nie następuje również konieczność przekształcania gruntów leśnych na cele nieleśne, gdyż wszystkie powierzchnie leśne pozostają w bieżącym, leśnym zagospodarowaniu.

5.5 WPŁYW NA ZASOBY NATURALNE

Ewentualna budowa obiektów zabudowy mieszkaniowej w żaden sposób nie wpłynie na możliwość eksploatacji złóż węgla i metanu znajdujących się w głębokim podłożu. Jak do tej pory nie pojawiały się sygnały o chęci podjęcia eksploatacji na tym złożu przez jakikolwiek podmiot.

5.6 WPŁYW NA ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE

Projekt planu ustala dość rozległą rozbudowę już istniejącej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz mieszkaniowo-usługowej. W oparciu o już istniejące struktury ustalono nowe tereny z tego typu zabudową głównie pomiędzy ul. Katowicką, ul. Piaskową, ul. Tulipanów i ul. Palmową. Na terenach wskazanych pod urbanizację w kwartale pomiędzy tymi ulicami występują głównie niewielkie grunty orne, często już odłogowane, stanowiące niewielkie luki w zabudowie. Wprowadzenie zabudowy na wszystkich terenach przeznaczonych pod urbanizację spowoduje zmianę w środowisku roślinnym wyrażającą się między innymi w zanikaniu roślinności dotychczas tu występującej na rzecz gatunków obcych na terenach realizacji zabudowy. Roślinność i zwierzęta związane do tej pory z gruntami rolnymi, w tym odłogowanymi, zostaną z tych terenów wyparte, a wprowadzone zostaną gatunki charakterystyczne dla zieleni urządzonej np. w formie ogrodów, zieleńców czy trawników na powierzchni biologicznie czynnej, której wartość została wyznaczona

w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego. Zabudowa tych terenów nie spowoduje znaczącego zubożenia wartości przyrodniczych całości analizowanego obszaru, gdyż występujące tu powierzchnie łąk i terenów leśnych pozostaną wolne od zabudowy w północnej jego części.

Pozytywnym elementem planu jest pozostawienie jego północnej części, z doliną Dopływu spod Mąkołowca, dużą częścią łąk i gruntów ornych, lasami będącymi w zarządzie Lasów Państwowych oraz stawami wolnymi od zabudowy i urbanizacji. Tereny te będą stanowiły przeciwwagę dla procesów urbanizacyjnych, które silnie zaznaczają się w części centralnej i południowej.

5.7 WPŁYW NA OBSZARY CHRONIONE NA PODSTAWIE USTAWY Z 16 KWIETNIA 2004

Teren objęty planem znajduje się poza terenami objętymi formami ochrony przyrody. Nie był on również proponowany do takiej funkcji.

Teren objęty planem nie pełni funkcji krajowych i regionalnych korytarzy ekologicznych dla ssaków drapieżnych i kopytnych, natomiast północna część terenu, dolina Dopływu spod Mąkołowca stanowi lokalny korytarz ekologiczny. Teren ten pozostawia się wolny od zabudowy i funkcjonowanie lokalnego korytarza nie zostanie zaburzone.

5.8 WPŁYW NA KRAJOBRAZ

W przypadku terenów w centralnej i południowej części obszaru ogólny zarys terenów zurbanizowanych pozostanie niezmienny, jednakże w przypadku całkowitego wypełnienia terenów zabudowanych, istniejący obecnie jeszcze miejscami krajobraz rolniczy ulegnie przekształceniu na krajobraz podmiejskich dzielnic z zabudową jednorodzinną. Zapisy projektu planu, które dążą do zintensyfikowania zabudowy, wpłyną na poprawę krajobrazu i jego zharmonizowanie. W zapisach projektu planu znalazły się wskaźniki zagospodarowania i użytkowania terenów oraz zasady kształtowania ładu przestrzennego, które powinny zabezpieczyć właściwe kształtowanie się krajobrazu.

Istotnym elementem planu jest pozostawienie doliny Dopływu spod Mąkołowca w obecnym stanie, w miejscu tym nie nastąpi zmiana krajobrazu, co będzie stanowiło przeciwwagę dla procesów urbanizacyjnych w części centralnej i południowej.

5.9 WPŁYW NA ZABYTKI I OBIEKTY O WARTOŚCIACH KULTUROWYCH

W obszarze planu zlokalizowane są obiekty ujęte w Gminnej Ewidencji Zabytków. Wszystkie te obiekty zostały wskazane w projekcie planu, ustalono dla nich szczegółowe zasady zagospodarowania uwzględniające ich zabytkowy charakter. W związku z ustaleniami planu nie przewiduje się zagrożenia dla zabytków i obiektów o wartościach kulturowych.

5.10 WPŁYW NA WARUNKI I JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW

5.10.1 JAKOŚĆ POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO

Projekt planu nie wprowadza funkcji, które w sposób znaczący mogłyby wpłynąć na potencjalne pogorszenie jakości powietrza atmosferycznego. O ile zagrożenie ze strony

obiektów usługowych lub przemysłowych jest niewielkie, ponieważ muszą one spełnić szereg norm ujętych w prawie ochrony środowiska oraz objęte są bieżącym systemem monitoringu, kontroli oraz pozwoleń, o tyle poważnym zagrożeniem jest dość znaczne poszerzenie się funkcji mieszkaniowej (tereny MN), która ciągle jest głównym sprawcą zanieczyszczeń w formie tzw. „niskiej emisji”. W celu przeciwdziałania temu zjawisku projekt planu ustala następujące zasady zaopatrzenia w ciepło z:

- odnawialnych źródeł energii,
- urządzeń zapewniających dostawę ciepła w kogeneracji,
- indywidualnych źródeł ciepła o efektywności energetycznej urządzeń min. 80%;

Należy zaznaczyć, że systemy obsługi grzewczej pozostają poza kontrolą służb ochrony środowiska, a rozwiązanie problemu niskiej emisji wymaga podjęcia działań, które wykraczają poza ramy miejscowego planu zagospodarowania. W przypadku uzupełnienia i tak już rozległych terenów zabudowy mieszkaniowej jakość powietrza na skutek niskiej emisji może ulec pogorszeniu, oczywiście o ile nie zostaną do tego czasu wprowadzone rozwiązania takie jak np. ogrzewanie z sieci ciepłowniczej lub rozwiązania systemowe na poziomie krajowym czy wojewódzkim (np. zakaz ogrzewania mułem i miałem).

5.10.2 KLIMAT AKUSTYCZNY

Dopuszczalne poziomy hałasu powinny odpowiadać wymaganiom rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (t.j. Dz. U. z 2014 r. poz. 112). Prowadzenie działalności na jakichkolwiek terenach (czy to usługowych, czy przemysłowych, czy zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej) nie powinno powodować przekroczenia standardów jakości środowiska, o czym wyraźnie mówi art. 144 ust. 1 ustawy Prawo ochrony środowiska. W dalszej części w ust. 2 tego artykułu jest wyraźny nakaz dotyczący ewentualnego oddziaływania na środowisko i tereny sąsiednie, tj. eksploatacja instalacji powodująca wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza, emisje hałasu oraz wytwarzanie pól elektromagnetycznych nie powinna powodować przekroczenia standardów jakości środowiska, poza terenem do którego prowadzący instalację ma tytuł prawny.

Na analizowanym terenie projekt planu nie wprowadza obiektów, które mogą mieć znaczący potencjalny wpływ na pogorszenie klimatu akustycznego, jak np. nowe rozwiązania drogowe wysokich klas czy rozległe tereny przemysłowe. Niewątpliwie jednak wprowadzenie zabudowy na nowe tereny spowoduje pogorszenie jakości klimatu akustycznego, nie będzie to jednak oddziaływanie o charakterze znaczącym. Na dzień dzisiejszy na terenach rolnych właściwie brak jest jakichkolwiek emitorów hałasu. Po wprowadzeniu zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej czy mieszkaniowo-usługowej tereny te „wypełnią” się odgłosami życia codziennego, jak np. ruch samochodów, rozmowy, śmiech, koszenie trawników, szczekanie psów. Wszystkie te elementy spowodują, że jakość klimatu akustycznego niewątpliwie ulegnie pogorszeniu, czego muszą być świadome osoby

wybierające to miejsce dla przyszłego zamieszkania. Należy jednak podkreślić, że zgodnie z obowiązującym prawem jakość klimatu akustycznego, za wyjątkiem dróg, nie może przekroczyć ustalonych standardów, w związku z czym w razie wystąpienia jakichkolwiek przekroczeń właściciel terenu będzie zobowiązany do ograniczenia uciążliwości. W projekcie planu, zgodnie z art. 114 ust. 1 Prawa Ochrony Środowiska wskazano, które z terenów należą do poszczególnych rodzajów terenów o których mowa w art. 113 ust. 2 pkt 1.

5.10.3 POLA ELEKTROMAGNETYCZNE

Podobnie jak w przypadku emisji zanieczyszczeń i hałasu, wprowadzanie do środowiska pól elektromagnetycznych obostrzone jest szeregiem przepisów oraz systemu kontroli, stojących poza systemem planowania przestrzennego. Należy również dodać, że zgodnie z ustawą z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych (Dz. U. Nr 106 poz. 675 ze zm.) miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego nie może ustanawiać zakazów, a przyjmowane w nim rozwiązania nie mogą uniemożliwiać rozwoju telefonii komórkowej.

5.10.4 GOSPODARKA ODPADAMI

Ze względu na przyrost zabudowy mieszkaniowej i mieszkaniowo-usługowej niewątpliwie wzrośnie też ilość powstających odpadów, choć nie będzie to przyrost znaczący. Projekt planu nie wprowadza nowych składowisk odpadów, będą one składowane zgodnie z obowiązującymi przepisami na terenach do tego przeznaczonych. Gospodarka odpadami obostrzona jest szeregiem przepisów oraz systemu kontroli, stojących poza systemem planowania przestrzennego. Problem ten regulują zarówno ustawy (ustawa z 14 grudnia 2012 r. o odpadach, ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach) jak również uchwały Rady Miasta oraz programy gospodarki odpadami. W projekcie planu ustalono, by sposób postępowania z odpadami był zgodny z tymi przepisami.

5.10.5 ZAGROŻENIE POWODZIOWE

Na analizowanym terenie nie stwierdzono występowania zagrożeń powodziowych, choć w dolinie Dopływu spod Mąkołowca mogą występować lokalne wezbrania np. w okresie nawalnych opadów. Z tego też powodu istotne jest, że dolinę tę pozostawiono wolną od zabudowy.

5.10.6 ZAGROŻENIE OSUWISKOWE

Na analizowanym terenie nie stwierdzono obszarów narażonych na wystąpienie ruchów masowych ziemi.

6. PRZEWIDYWANE MOŻLIWOŚCI TRANSGRANICZNEGO ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Projekt planu nie wprowadza funkcji, które mogłyby potencjalnie transgranicznie oddziaływać na środowisko.

7. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJE PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO

W projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego fragmentu miasta Tychy zaproponowano szereg rozwiązań mających na celu zapobieganie i ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko. W szczególności zaproponowano:

w zakresie gospodarki wodno-ściekowej:

- w zakresie zaopatrzenia w wodę, w tym w zakresie ochrony przeciwpożarowej i przeciwdziałania nadzwyczajnym zagrożeniom - nakaz dostaw wody z sieci wodociągowej, w tym z wodociągów: $\varnothing$ 40 mm, $\varnothing$ 80 mm, $\varnothing$ 100 mm $\varnothing$ 110 mm, $\varnothing$ 150 mm, $\varnothing$ 160 mm, $\varnothing$ 1400 mm, oznaczonych na mapie zasadniczej;
- w zakresie odprowadzenia ścieków komunalnych - dopuszczenie odprowadzenia do istniejącej oczyszczalni ścieków zlokalizowanej w Tychach-Urbanowicach poprzez sieć kanalizacji sanitarnej, w tym do kanałów sanitarnych: $\varnothing$ 160 mm, $\varnothing$ 200 mm, $\varnothing$ 250 mm oznaczonych na mapie zasadniczej;
- w zakresie odprowadzenia wód opadowych lub roztopowych dopuszczenie:
- zagospodarowania wód opadowych lub roztopowych w granicy działki budowlanej;
- odprowadzania do sieci kanalizacji deszczowej, w tym do kanałów deszczowych: $\varnothing$ 200 mm, $\varnothing$ 300 mm, $\varnothing$ 315 mm, $\varnothing$ 400 mm, $\varnothing$ 500 mm, $\varnothing$ 600 mm, $\varnothing$ 800 mm oznaczonych na mapie zasadniczej;

w zakresie zaopatrzenia w ciepło – dopuszczenie dostaw z:

- odnawialnych źródeł energii,
- urządzeń zapewniających dostawę ciepła w kogeneracji,
- indywidualnych źródeł ciepła o efektywności energetycznej urządzeń min. 80%;

w zakresie zaopatrzenia w energię elektryczną dopuszczenie dostaw z:

- sieci elektroenergetycznej, w tym z linii elektroenergetycznych: wysokiego napięcia, średniego napięcia lub niskiego napięcia, oznaczonych na mapie zasadniczej,
- odnawialnych źródeł energii,
- urządzeń zapewniających dostawę energii elektrycznej w kogeneracji o efektywności energetycznej urządzeń min. 80%;

w zakresie zaopatrzenia w gaz:

- dopuszczenie dostaw z sieci gazowej, w tym z istniejących gazociągów $\varnothing$ 40 mm, $\varnothing$ 63 mm, $\varnothing$ 110mm, $\varnothing$ 160 mm oznaczonych na mapie zasadniczej,

w zakresie bezprzewodowej łączności w zakresie telekomunikacji:

- w terenach o symbolach MU1 – MU9, MN1 – MN29, MNs1 wyłącznie urządzeń technicznych na konstrukcjach wsporczych o wysokości do 5 m, na budynkach;

- w terenach o symbolach MWz1, MWU1 wyłącznie urządzeń technicznych na konstrukcjach wsporczych na budynkach,
- w terenach nie wymienionych powyżej urządzeń technicznych na masztach antenowych, z wyłączeniem terenów ZP;

w zakresie telekomunikacji

- dopuszczenie dostępu do sieci telekomunikacyjnej, w tym sieci bezprzewodowej, poprzez rozbudowę istniejących linii lub budowę nowych linii i urządzeń;

w zakresie gospodarki odpadami

- nakaz postępowania z odpadami komunalnymi zgodnie z Ustawą z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2016 r., poz. 250 z późn. zm) oraz opracowaną na podstawie art. 4 tej ustawy Uchwałą Rady Miasta Tychy w sprawie regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy.

pozostałe:

- W projekcie planu, zgodnie z art. 114 ust. 1 Prawa Ochrony Środowiska wskazano, które z terenów należą do poszczególnych rodzajów terenów o których mowa w art. 113 ust. 2 pkt 1;
- Ustalono szczegółowe zapisy dotyczące zasad kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenów;
- Wprowadzono zasady ochrony obiektów zabytkowych;
- Ujawniono udokumentowane złoża kopalin;
- Zachowano dolinę Doptýwu spod Mąkołowca jako wolną od zabudowy;

W projekcie mpzp nie wprowadzono zapisów dotyczących kompensacji przyrodniczej. Zakres kompensacji przyrodniczej może zostać określony, zgodnie z art. 75 ust. 4 i 5 prawa ochrony środowiska w pozwoleniu na budowę lub w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Ze względu na charakter planu oraz brak znaczących negatywnych oddziaływań na elementy środowiska w prognozie oddziaływania na środowisko nie proponuje się działań zapobiegawczych lub minimalizujących negatywne oddziaływania.

8. MOŻLIWOŚCI ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH DLA OBSZARU NATURA 2000

Na analizowanym terenie, jak i na całym obszarze miasta Tychy ani w jego sąsiedztwie nie występują obszary Natura 2000. Projekt planu nie wprowadza funkcji, które mogłyby oddziaływać na cele, przedmiot ochrony i integralność jakiegokolwiek obszaru Natura 2000, więc nie ma potrzeby rozpatrywania rozwiązań alternatywnych.

9. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO PLANU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA

Na etapie projektu planu nie wprowadzono konkretnych rozwiązań mających na celu analizę skutków realizacji oraz częstotliwości jej przeprowadzania. Zakres planu określony w ustawie z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym [t.j. Dz. U. z 2016 poz. 778] oraz w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 26 sierpnia 2003 r. w sprawie wymaganego zakresu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego [Dz. U. Nr 164, poz. 1587] nie przewiduje możliwości określenia monitoringu w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego. Wskazanie takie byłoby niezgodne z przepisami prawa i znacząco wykraczałoby poza ustawowe kompetencje Rady Miasta. Należy jednak zwrócić uwagę, że zgodnie z art. 32 ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym w celu oceny aktualności studium i planów miejscowych wójt, burmistrz albo prezydent miasta dokonuje analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy, ocenia postępy w opracowywaniu planów miejscowych i opracowuje wieloletnie programy ich sporządzania w nawiązaniu do ustaleń studium. W ramach tej analizy również mogą zostać ocenione skutki dla środowiska zachodzące w wyniku realizacji projektowanego dokumentu.

Jednocześnie skutki realizacji postanowień planu będą podlegały bieżącemu monitoringowi odpowiednich służb ochrony środowiska, służb ochrony przyrody, organów administracji oraz organizacji ekologicznych. Bardzo ważna jest również postawa obywateli, którzy powinni reagować natychmiastową interwencją w przypadku stwierdzenia wystąpienia uciążliwości.

10. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Przedmiotem opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Tychy dla obszaru położonego w rejonie ulic: Czułowskiej, Katowickiej, Tulipanów i Piaskowej w Tychach. Do opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego przewidziano teren o powierzchni ok. 110 ha położony w zachodniej części Czułowa. Na części terenów obowiązują trzy miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego z lat 1998, 2005 i 2007. Na pozostałym terenie brak jest mpzp.

Prognoza ma na celu określenie prawdopodobnych skutków realizacji ustaleń planu na poszczególne elementy środowiska w ich wzajemnym powiązaniu, w szczególności na ekosystemy, krajobraz, a także na ludzi, dobra materialne i dobra kultury. Została ona wykonana zgodnie z obowiązującym przepisami.

Opracowanie obejmuje obszar położony w województwie śląskim, w mieście Tychy, w zachodniej części Czułowa. Granice terenu objętego planem stanowią: od wschodu ul. Katowicka, od południa ul. Tulipanów, od zachodu ul. Bzów i ul. Piaskowa, od północy ul. Czułowska. Od strony północno-zachodniej granica jest nieregularna, przebiega częściowo po cieku Dopytyw spod Mąkołowca, a częściowo po granicy Lasu Ogoniok. W budowie geologicznej analizowanego terenu udział biorą osady trzeciorzędowe i czwartorzędowe zalegające na starszych utworach karbońskich. Na analizowanym terenie występuje jeden ciek Dopytyw spod Mąkołowca oraz kilka niewielkich rowów melioracyjnych. Znajduje się tu również Staw Drobowizna usytuowany na Dopytywie spod Mąkołowca. Na terenie objętym planem występują użytkowe poziomy wodonośne w utworach karbońskich, które są dobrze izolowane od powierzchni. Na analizowanym terenie, w głębokim podłożu występują udokumentowane złoża kopalin: węgla kamiennego i metanu pokładów węgla. Brak jest tu obszarów i terenów górniczych, złoża nie są eksploatowane. Środowisko przyrodnicze tworzy w części centralnej i południowej zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna i grunty orne, zaś w części północnej łąki i pastwiska oraz fragmenty terenów leśnych. Nie występują tu formy ochrony przyrody, nie wskazywano tu również terenów do ewentualnego objęcia ochroną. Na analizowanym terenie występują zabytki oraz obiekty o wartościach kulturowych wpisane do Gminnej Ewidencji Zabytków.

W wyniku powstania nowych terenów zurbanizowanych może wystąpić wpływ na wody powierzchniowe i podziemne, projekt planu wprowadza jednak odpowiednie zapisy dotyczące odprowadzania ścieków. Gleby oraz rolnicza przestrzeń produkcyjna na terenie objętym zmianą zostaną przekształcone i zdegradowane na skutek urbanizacji. Na terenie planowanym pod zabudowę istniejące środowisko ulegnie całkowitej zmianie i przekształcone zostanie w kierunku przydomowych zieleńców i ogrodów na obszarach przestrzeni biologicznie czynnej.

Wzrost stopnia urbanizacji może nieznacznie wpłynąć na jakość powietrza atmosferycznego na skutek niskiej emisji. Nie przewiduje się znaczącego pogorszenia jakości

klimatu akustycznego. Na analizowanych terenach nie występują tereny zagrożone osuwaniem się mas ziemnych ani narażone na niebezpieczeństwo powodzi.

Projekt planu nie wprowadza funkcji, które mogłyby potencjalnie transgranicznie oddziaływać na środowisko. W projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zaproponowano szereg rozwiązań mających na celu zapobieganie i ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko. Na etapie oceny projektu planu nie wprowadzono konkretnych rozwiązań mających na celu analizę skutków realizacji oraz częstotliwości jej przeprowadzania, nie ustalono również prac kompensacyjnych, gdyż ustawodawca nie przewiduje wprowadzenia takich rozwiązań w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Projekt planu nie wprowadza funkcji, które mogłyby wpłynąć na cele, przedmiot ochrony oraz integralność jakiegokolwiek obszaru Natura 2000 w związku z czym nie ma potrzeby wprowadzenia rozwiązań alternatywnych.

11. LITERATURA

Biernat S., Krysowska M., Szczegółowa Mapa Geologiczna Polski ark. Oświęcim, PIG, Warszawa, 1958 r.

Bilans zasobów kopalin i wód podziemnych w Polsce wg stanu 31.XII.2014 r. MŚ, PIG, Warszawa 2015;

Centralna Baza Danych Geologicznych – strona internetowa PIG, <http://baza.pgi.gov.pl/>;

Gatlik J., Mapa Hydrogeologiczna Polski ark. Oświęcim, PIG, Warszawa, 1997 r.

Infogeoskarb – strona internetowa PIG, <http://baza.pgi.gov.pl/>;

Kondracki J., 1998: Geografia regionalna Polski. WN PWN, Warszawa;

Kotlicki S., Kotlicka G.N., Mapa Geologiczna Polski w skali 1:200000 ark. Gliwice, Wydawnictwa Geologiczne, Warszawa, 1980 r.;

Kotlicka G.N., Wagner J., Mapa Hydrogeologiczna Polski w skali 1:200000 ark. Gliwice, PIG, Warszawa, 1987 r.;

Mapa geologiczna Polski 1 : 200 000, ark. Kraków. Wydawnictwa Geologiczne, 1980 r.

Mapa Hydrogeologiczna Polski 1 : 200 000, ark. Kraków Wydawnictwa Geologiczne, 1980 r.

Matuszkiewicz W. [red], Potencjalna roślinność naturalna Polski – Mapa przeglądowa 1:300000 ark. 11, PAN, Warszawa , 1995;

Opracowanie ekofizjograficzne dla miasta Tychy, Etap IB weryfikacja i uzupełnienie materiałów planistycznych sporządzanych na potrzeby zmiany studium, analizy wzajemnych współzależności uwarunkowań zagospodarowania przestrzennego, Biuro Rozwoju Regionu sp. z o.o., październik 2010 r.;

Państwowa Służba Hydrogeologiczna – strona internetowa PIG, <http://www.psh.gov.pl/>;

Parusel J. B. [red], Korytarze ekologiczne w województwie Śląskim – koncepcja do planu zagospodarowania przestrzennego województwa etap I, CDPGŚ, Katowice, 2007 r.;

Skrzypczyk L. [red], 2003: Mapa wstępnej waloryzacji Głównych Zbiorników Wód Podziemnych 1:800000, PIG, Warszawa;

Strzezińska K, Formowicz R.: Mapa Geośrodowiskowa Polski, 1 : 50 000, ark. Oświęcim, PIG 2002

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Tychy, uchwalone Uchwałą Nr 0150/III/40/2002 Rady Miasta Tychy z dnia 18 grudnia 2002 r. ze zm.

Wilanowski S., Szczegółowa Mapa Geologiczna Polski ark. Tychy, PIG, Warszawa, 2003 r.;

Wagner J., Chmura A., Mapa Hydrogeologiczna Polski ark. Tychy, PIG, Warszawa, 2002 r.;

12. DOKUMENTACJA FOTOGRAFICZNA

Fot. 1 Zabudowa w rejonie ul. Czułowskiej

Fot. 2 Fragment Lasu Ogoniok, północna część terenu

Fot. 3 Staw Drobowizna, widok z ul. Katowickiej

Fot. 4 Zabudowa w rejonie ul. Palmowej, północna część terenu

Fot. 5 Północna część ul. Piaskowej

Fot. 7 Ul. Piaskowa, widoczne odłogowane grunty rolne

Fot. 6 Widok w kierunku doliny Dopływu spod Mąkołowca

Fot. 8 Ul. Narcyzów, południowa część terenu objętego mpzp